

Obsah

1. Úvod	2
2. Vízia obce	2
3. Audit zdrojov	2
3.1. História obce.....	2
3.1.1. Erb obce, vlajka obce, pečať obce.....	4
3.2. Prírodné charakteristiky	5
3.2.1. Lokalizácia obce.....	5
3.2.2. Geomorfologické členenie	5
3.2.3. Klimatické pomery	5
3.2.4. Hydrologické pomery.....	6
3.3. Demografická situácia.....	6
3.3.1. Historický vývin počtu obyvateľov.....	6
3.3.2. Veková štruktúra obyvateľstva	6
3.3.3. Štruktúra obyvateľstva podľa národností	7
3.3.4. Štruktúra obyvateľstva podľa ukončeného vzdelania v roku 2001	8
3.3.5. Vývoj nezamestnanosti	8
3.4. Domový a bytový fond.....	9
3.4.1. Veľkosť bytov v roku 2001	10
3.4.2. Veková štruktúra bytového fondu	10
3.5. Pôdne podmienky.....	11
3.6. Infraštruktúra a služby.....	12
3.6.1. Infraštruktúra	12
3.6.2. Obchod a služby	12
3.6.3. Verejnoprospešné služby.....	13
3.6.4. Šport	13
3.6.5. Školstvo.....	13
3.6.6. Kultúrne zariadenia.....	13
3.7. Životné prostredie... ..	14
3.7.1. Ekologická významnosť územia.....	14
3.7.2. Miera ekologickej stability územia.....	14
3.7.3. Chránené územia.....	15
3.7.4. Odpady.....	16
3.8. Rozvoj služieb a podnikania	16
4. SWOT analýza	17
5. Definovanie kritických oblastí	19
6. Návrh akčných plánov	19
Strategický zámer 1: Investície do infraštruktúry a občianskej vybavenosti	19
Strategický zámer 2: Zlepšenie životného prostredia	19
Strategický zámer 3: Podpora rozvoja školskej infraštr., vzdelávania a služieb pre občanov .	19
Strategický zámer 4: Podpora rozvoja aktivít v oblasti kultúry, športu a aktívneho oddychu.	19
7. Akčné plány	20
8. Časový harmonogram realizácie PHSR obce Jovsa	28
9. Monitoring a hodnotenie	29
10. Vyhodnotenie dotazníka k PHSR obce Jovsa do roku 2016	30

1. Úvod

Národná rada Slovenskej republiky na svojom zasadnutí 18.októbra 2001 schválila Zákon č. 503/2001 o podpore regionálneho rozvoja. Podľa § 5 písm. e uvedeného zákona patrí medzi základné dokumenty regionálneho rozvoja aj Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (PHSR).

Je to základný strednodobý programový dokument, ktorý v zmysle § 10 uvedeného zákona obsahuje analytickú, programovú časť a návrh finančného a administratívneho zabezpečenia programovej časti. Pri jeho tvorbe je žiadúce vytvoriť neformálne združenia pozostávajúce zo zástupcov obecnej samosprávy, neziskových a profesných organizácií ako aj podnikateľského sektora. Cieľom tohto postupu je aby programová časť nebola vytváraná „zhora“, ale aby bola podchytená iniciatíva akčných skupín „zdola“.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Jovsa vyjadruje spoločnú víziu budúceho rozvoja obce do roku 2016 založenú na výsledkoch analytického hodnotenia a strategického plánovania, pričom cieľom navrhovaných zámerov a následne rozpracovaných aktivít je zvýšiť kvalitu života pre všetkých obyvateľov obce.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je základný plánovací dokument, ktorý je nevyhnutný ako východzí materiál pri žiadostiach o financovanie rozvojových zámerov obce z národných resp. štrukturálnych fondov Európskej únie. Tento dokument je otvorený, je možné ho doplniť v prípade zmenených hospodársko – spoločenských udalostí.

2. Vízia obce

Víziou obce je realizovať nový zodpovedný rozvoj, ktorý zlepší život všetkých obyvateľov obce a vytvorí vhodné podmienky pre plnohodnotný život nielen súčasnej, ale aj budúcich generácií obyvateľov. Obec sa stane miestom pre spokojný život občanov v ekologicky nenarušenom prostredí, s vybudovanou technickou infraštruktúrou, s fungujúcimi zariadeniami podporujúcimi vzdelávanie mladej generácie, rozvoj kultúrnej úrovne obyvateľstva a miestom pre športové aktivity i oddych všetkých obyvateľov obce.

Uvedená vízia sa opiera o využitie všetkých zdrojov – prírodných, kultúrnych, historických a ľudských, pri súčasnom zachovaní prírodného a kultúrneho dedičstva predošlých generácií.

3. Audit zdrojov

3.1. História obce

Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1418 pod názvom Józa, kedy kráľ Žigmund potvrdil šľachticom z Michaloviec a Tibavy vlastníctvo ich majetkov, ku ktorým na panstve Jasenov patrila aj Jovsa. Z obsahu darovacej listiny vyplýva, že dedina Jovsa jestvovala už pred uvedeným rokom. V roku 1427 sedliaci z Jovsy neboli zdanení daňou od porty. (*Porta -sessia bola usadlosť, neskoršie nazývaná aj gazdovstvo, predstavovala základnú hospodársku jednotku na poddanskej pôde, ku ktorej patrila dom s príslušenstvom (dvor, hospodárske budovy, záhrada) a určité výmery pôdy polí -extravilán*). Nepochybne preto, lebo obyvatelia

ešte mladej dediny nemuseli počas lehoty okolo 15 rokov platiť daň a odvádzať dávky. Taký istý stav bol aj v susednom Kusíne.

Zemepisná poloha dediny a poznatky o nej z prvej tretiny 15. storočia vedú k predpokladu, že ju založili usadlíci so šoltýsom (*šoltýs fungoval ako sprostredkovateľ, ktorý založil obec podľa zákupného nemeckého práva. Po uplynutí dohodnutého počtu rokov, kedy si obyvatelia zriaďovali a upravili územie, platili zemepánovi daň a odovzdávali dávky*). Tento predpoklad posilňuje nielen rovnaký pôvod susediacich dedín pod úpäťm Vihorlatu, ale aj to, že v Jovse pôsobili šoltýsi ešte v druhej polovici 16. storočia.

V 15. až 17. storočí patrila Jovsa nepretržite šľachticom z Michaloviec a Tibavy ako majetková súčasť panstva Jasenov.

Už v polovici 15. storočia patrila k dedine vodný mlyn, v ktorom boli aj stupy na mechanickú úpravu (ubitie) súkna. Úprava súkna nepriamo svedčí o tom, že tunajší obyvatelia chovali ovce a tkali súkno z vlny.

V roku 1588 boli sedliaci zdanení od 4,5 porty, pričom 6 domácností hospodáril na polovičných 6 na štvrtinových usadlostiach. Ďalšie 4 sedliacke domácnosti si stavali domy, preto daň neplatili. Žila tam aj jedna želiarska domácnosť ako aj 3 slobodnícke. Okrem šoltýskych domácností hospodáril do 20 domácností.

V poslednej štvrtine 16. storočia sa do Jovsy prisťahovali noví usadlíci. V roku 1599 stálo v Jovse 41 obývaných poddanských domov ako aj domy šoltýšskych rodín. Koncom 16. storočia bola Jovsa veľkou dedinou s poddanskými, ale aj šoltýšskym obyvateľstvom. Vtedy bola najväčšou obcou v okolí.

V 17. a začiatkom 18. storočia takmer všetci poddaní dedinu opustili alebo vymreli. V roku 1715 tu hospodáril iba 4 sedliacke domácnosti, v roku 1720 už 9 sedliackych a jedna želiarska domácnosť.

V polovici 18. storočia bola grécko-katolíckou farnosťou a v druhej polovici 18.- storočia považovali Jovsu za slovenskú dedinu*.

Majetky obce - rozsiahle lesy na okolí obce vlastnili až do 20. storočia príslušníci rodiny Sztárayových.

Najťažšie chvíle v histórii obce prežívali jej obyvatelia počas obdobia 2. svetovej vojny. Aktívne sa zapojili do pomoci partizánskym oddielom, ktoré operovali v pohorí Vihorlatu. Boli to hlavne partizánske oddiely majúce svoj základne na vrchu Kyjov – Pugačov, Jastrib, Veža a Kriváň vytvorenej zo slovenských vojakov z bývalých dvoch divízií východoslovenského vojenského zboru pôvodne dislokovaných v oblasti Lupkovského priesmyku ako aj Borkaňuk majúci svoje sídlo pod Klinom. Partizáni z oddielu Borkaňuk dňa 29. októbra 1944 v rámci oslobodenia podhorských obcí na južnom úpäťm Vihorlatských vrchov obsadili obec Jovsa kde zajali 28 maďarských vojakov a partizáni z oddielu Jánošík v obci zajali ďalšiu skupinu 21 maďarských vojakov. Hoci v tom čase už boli oslobodené viaceré obce Sobranceckého okresu na frontovej línii Ruská Bystrá – Choňkovce – Svätuš – Bežovce, postup frontu sa v tom období zastavil v dôsledku protiútokov nemeckých vojakov pri Pavlovciach. Nemecké frontové velenie sa dozvedelo, že podhorské obce a cesty sú obsadené partizánmi. Preto 30. októbra zaútočili proti partizánom, ktorí pred presilou museli ustúpiť do lesov a pripraviť sa na prechod frontu. Ako pomstu za spoluprácu občanov s partizánmi 22. novembra nemeckí vojaci zavraždili a do masových hrobov pochovali v časti Biela hora pri Michalovciach 13 občanov z obcí Kusín, Poruba pod Vihorlatom a medzi nimi jednou z obetí bol aj občan Jovsy Juraj Ochraň.

Napokon 25. novembra 1944 vojaci 1.gardovej armády Sovietskej armády po zlomení húževnatého odporu v priestoroch Hažín – Lúčky, kde elitné SS vojská skupiny Heinrici utrpeli ťažké straty a po následovnom rozdrvení nemeckej obrany pri Porube pod Vihorlatom oslobodili viaceré obce oblasti, medzi ktorými bola aj obec Jovsa.**

Intenzívny rozvoj obce nastal v po oslobodení. V obci sa dosiaľ popri elektrifikácií, plynifikácií obce postavila Základná a Materská škola a nový Obecný úrad, ktorého súčasťou je svadobka s kapacitou 200 miest. V roku 2003 bola dokončená stavba Domu smútku. Koncom 90-tych rokov začala stavba obecnej kanalizácie, ktorá bola ukončená v roku 2004 s napojením do spoločnej čističky odpadových vôd pre obce Jovsa, Kusín a Poruba pod Vihorlatom.

* *Ferdinand Uličný – Dejiny osídlenia Užskej župy*

** *Karol Džupa – Z protifašistického odboja v Zemplíne*

3.1.1. Erb obce, vlajka obce, pečať obce

Pri tvorbe erbu obci Jovsa sa vychádzalo zo skutočnosti, že obec bola kúpeľným sídlom s viacerými minerálnymi prameňmi ako aj situovanie obce pri Zemplínskej Širave.

Erb obce Jovsa má nasledovnú podobu – v modrom štíte, ktorý charakterizuje vodu je umiestnená ryba, ktorá je symbolom zdravia a strieborná ruža symbolizujúca krásu, nevinnosť.

Vlajka obce pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách bielej, modrej, žltej, bielej a modrej. Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je troma cípmi.

Pečať obce je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopolisom OBEC JOVSA. Pečať má priemer 35 mm, čo je v súlade s domácimi zvyklosťami s predpismi o používaní pečiatok s obecnými symbolmi.

3.2. Prírodné charakteristiky

Kataster obce Jovsa leží na rozhraní Vnútrotných Východných Karpát a Východopanónskej panvy patriacej do sústavy Veľkej Dunajskej kotliny.

3.2.1. Lokalizácia obce

Obec Jovsa sa nachádza 17 km severovýchodne od okresného mesta Michalovce a v rovnakej vzdialenosti od Sobraniec. Podľa spresneného merania (VSO) je stred obce vo výške 140 m nad morom. Kataster obce o rozlohe 3700 ha hraničí s okolitými obcami – Kusín, Poruba pod Vihorlatom, Úbrež a Hnojné.

3.2.2. Geomorfologické členenie

Kataster obce sa rozprestiera medzi dvomi geomorfologickými celkami, ktorými sú Vihorlatské vrchy a Východoslovenská rovina.

Vihorlatské vrchy – pohorie sopečného pôvodu vo Vihorlatsko –gutinskej oblasti, tiahnuce sa od severozápadu na juhovýchod. Na juhu a západe hraničia s Východoslovenskou pahorkatinou, na severe s Bukovskými vrchmi, Laboreckou vrchovinou a Beskydským predhorím. Mladovulkanické pohoria na Slovensku vznikali koncom treťohôr, v neogéne, keď došlo k rozsiahlej sopečnej činnosti. Vo Vihorlate sa začala sopečná činnosť neskôr, asi pred 15 mil. rokov, a viaže sa na vznik hlbinných zlomov, ktoré otvorili vstupné cesty sopečným hmotám. Najvyššie vrchy pohoria, ako je Vihorlat, Veľká Trestia, Motrogon, Ščob, Veža a iné, vznikali v poslednej etape vulkanizmu zhruba pred 9 mil. rokov. Sopečná činnosť vo Vihorlate sa odohrávala predovšetkým v poklesávajúcom území a iba v neskoršom období bolo celé pohorie vyzdvihnuté vysoko nad svoje okolie.

Východoslovenskú rovinu v období neogénu (časová geologická etapa treťohôr v období od 23 do 1,8 mil. rokov) pokrývali vody mora. Morské a jazerné usadeniny tu počas 22 milióna rokov vytvorili 3 –5 km hrubé podložie zanášané riečnymi usadeninami, ale aj viatými pieskami, sprašou a sprašovými hlinami. Pomalá, ale neúnavná činnosť riek budovala nánosové valy a nivy. Tak sa vytvorilo územie pozdĺž riek vyznačujúce sa rovným povrchom so zvyškami mŕtvych ramien a drobných znížení na miestach vyhlbených vodnými prúdmi.

3.2.3. Klimatické pomery

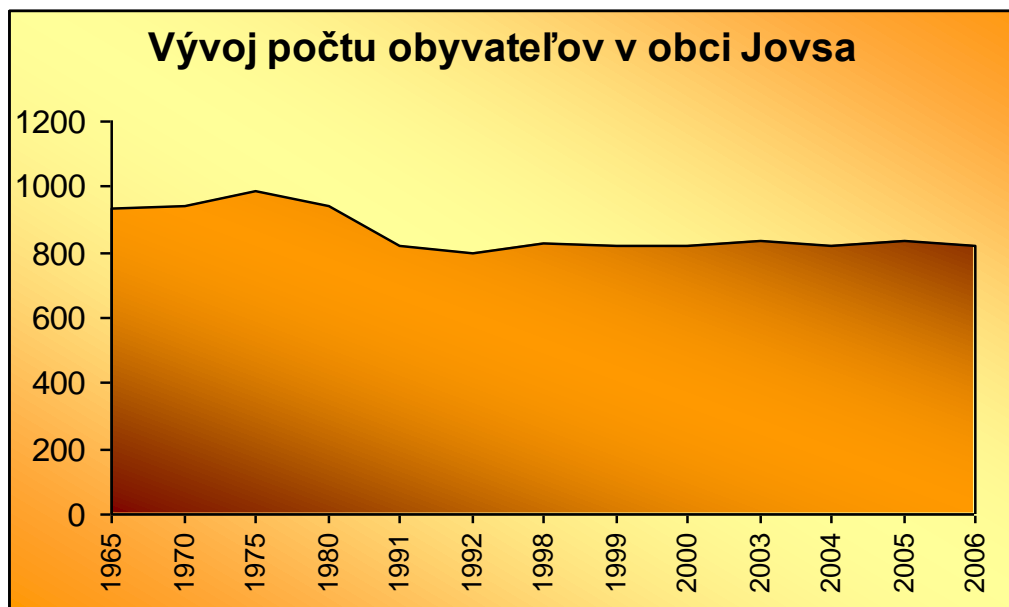
Naša obec leží na rozhraní medzi teplou a mierne teplou klimatickou oblasťou, ktoré sú však charakterizované ako oblasti s chladnou až studenou zimou v pahorkatinovej oblasti. Na druhej strane oblasť Východoslovenskej nížiny patrí už do mierneho podnebného pásma a svojou lokalizáciou je zaraďujeme do kontinentálnej makroklimatickej oblasti. Priemernou ročnou teplotou 9 – 10⁰ C sa zaraďuje medzi druhé najteplejšie územie Slovenska. Priemerný ročný úhrn zrážok je 109,4 mm. V posledných rokoch sa vyskytujú extrémne teploty v letných mesiacoch spojené s prudkými búrkami, privalovými dažďami, v zimných mesiacoch so snehovými kalamitami.

3.2.4. Hydrologické pomery

Riečna sieť pohoria Vihorlatu svojou zložitosťou plne zodpovedá konfigurácii terénu. Celé územie patrí do úmoria Čierneho mora a je odvodňované povodím Tisy, do ktorého patrí i sústava Bodrogu. Z centrálnej časti pohoria stekajú južnou časťou Jovsiansky a Sokolský potok, ktoré sa vlievajú do seba v obci a ústia do Zemplínskej Šíravy. Najväčšie prietoky sa znamenali v jarňoch mesiacoch, nižšie v letnom a zimnom období s miernym zvýšením na.

3.3. Demografická situácia

3.3.1. Historický vývin počtu obyvateľov

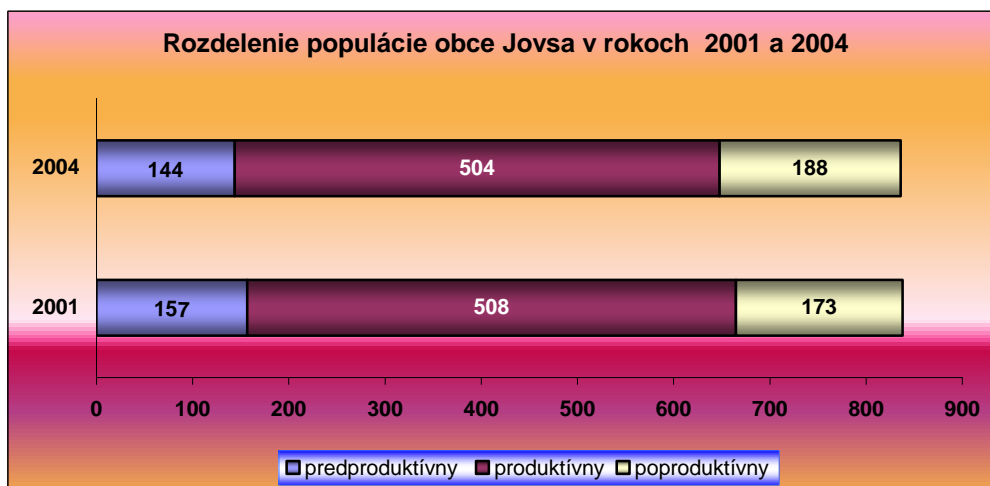

Pri hodnotení demografického vývoja obce od polovice 60-tich rokov je badateľný trend kopírovania celoslovenského „populačného boomu“ v 70-tich rokoch a neskoršieho výraznejšieho úbytku počtu obyvateľov po roku 1989, ktorý však koncom 90-tich rokov sa stabilizoval približne na dnešnej úrovni.

3.3.2. Veková štruktúra obyvateľstva

Vekovú štruktúru obyvateľstva charakterizuje zastúpenie hlavných ekonomicky aktívnych skupín :

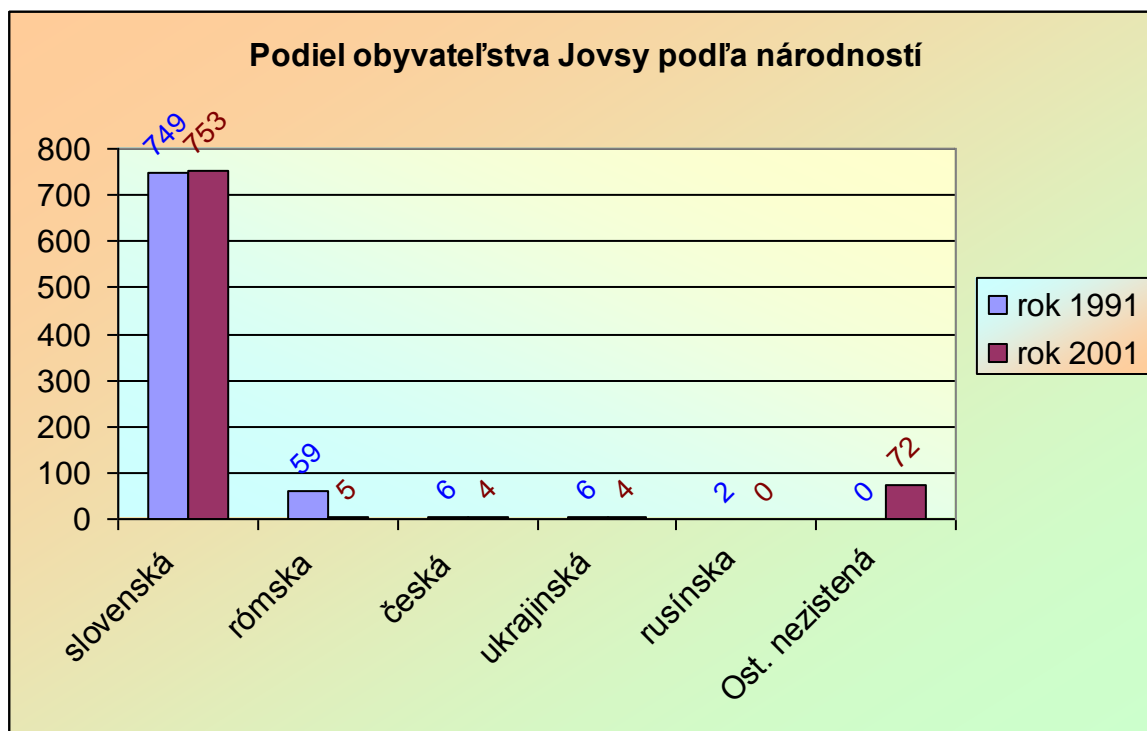
- predproduktívny vek: 0-14 rokov
- produktívny vek: 15 – 54 rokov u žien, 15 – 59 rokov u mužov
- poproduktívny vek: 55 a viac – ženy, 60 a viac – muži

Veková štruktúra obyvateľstva ukazuje za posledné obdobie pomerne stabilné rozvrstvenie medzi jednotlivými skupinami, aj keď dochádza k miernemu poklesu počtu obyvateľov v predproduktívnom veku s nárastom počtu obyvateľov v poproduktívnom veku. Je to však celoslovenský trend, ktorý však v obci nemá takú výraznú tendenciu ak v rámci Slovenska.

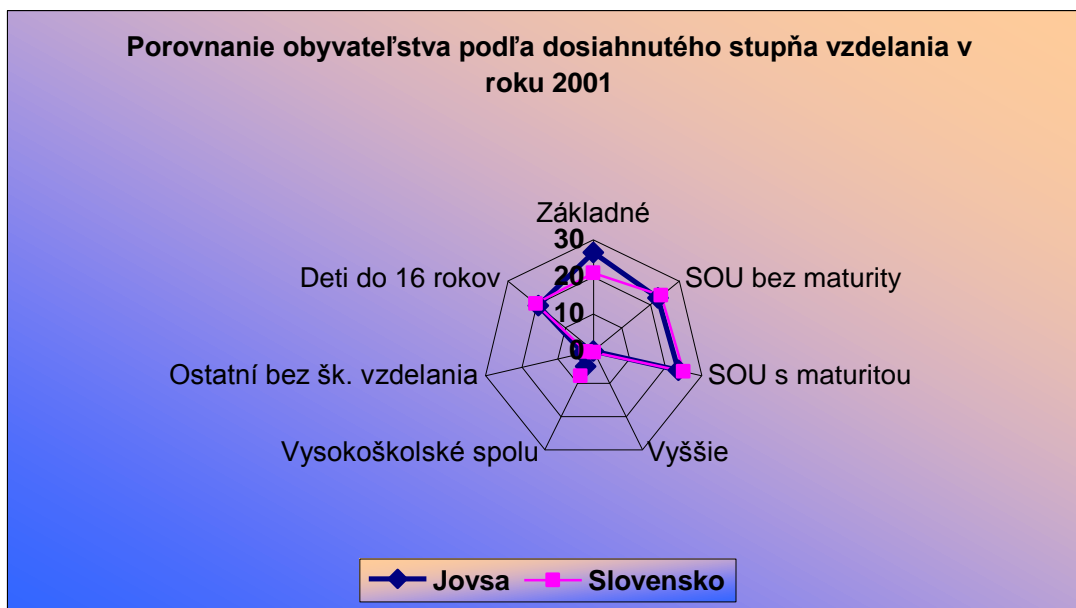
3.3.3. Štruktúra obyvateľstva podľa národností

Štruktúra obyvateľstva je prakticky homogénna, keď rozhodujúcou skupinou sú obyvatelia slovenskej národnosti. Oproti poslednému sčítaniu obyvateľstva v roku 2001 najväčšia zmena bola zaznamenaná u obyvateľov rómskej národnosti, ktorých počet poklesol, avšak pravdepodobne boli zaregistrovaní v položke ostatné –nezistené národnosti.

3.3.4. Štruktúra obyvateľstva podľa ukončeného vzdelania v roku 2001

Ukončené školské vzdelanie v	Jovsa %	Slovensko %
Základné	26,61	21,06
SOU bez maturity	22,55	23,5
SOU s maturitou	23,75	25,12
Vyššie	0,12	0,5
Vysokoškolské spolu	4,78	7,87
Ostatní bez šk. vzdelania	2,86	1,88
Deti do 16 rokov	19,33	20,07
Spolu	100	100

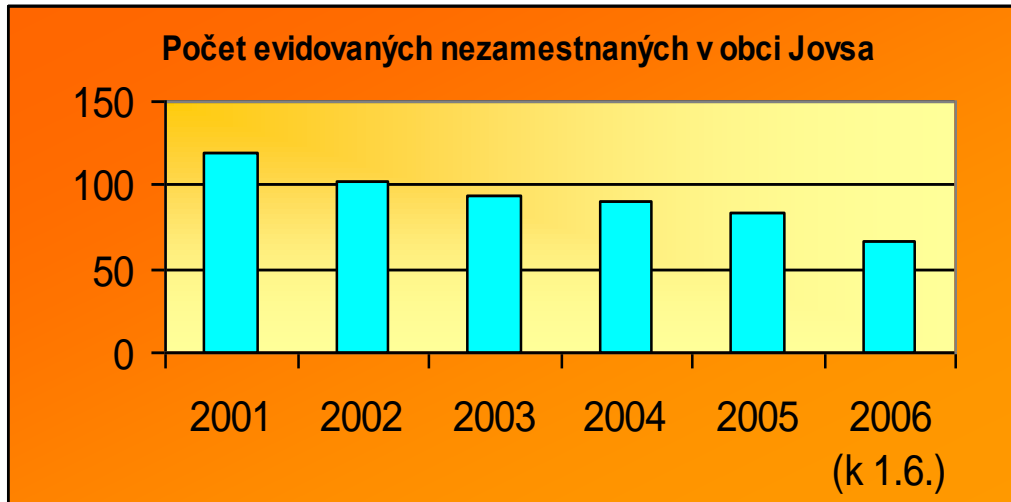

Pri porovnaní vzdelanostnej štruktúry obyvateľov obce Jovsa a Slovenskej republiky je nápadné pomerne zhodné zastúpenie prakticky vo všetkých kategóriách vzdelania. Rozdiely sú v kategórii základné vzdelanie, kde je vyššie zastúpenie obyvateľstva v obci Jovsa a opačne v kategórii VŠ vzdelania je nižší podiel obyvateľov v obci.

3.3.5. Vývoj nezamestnanosti

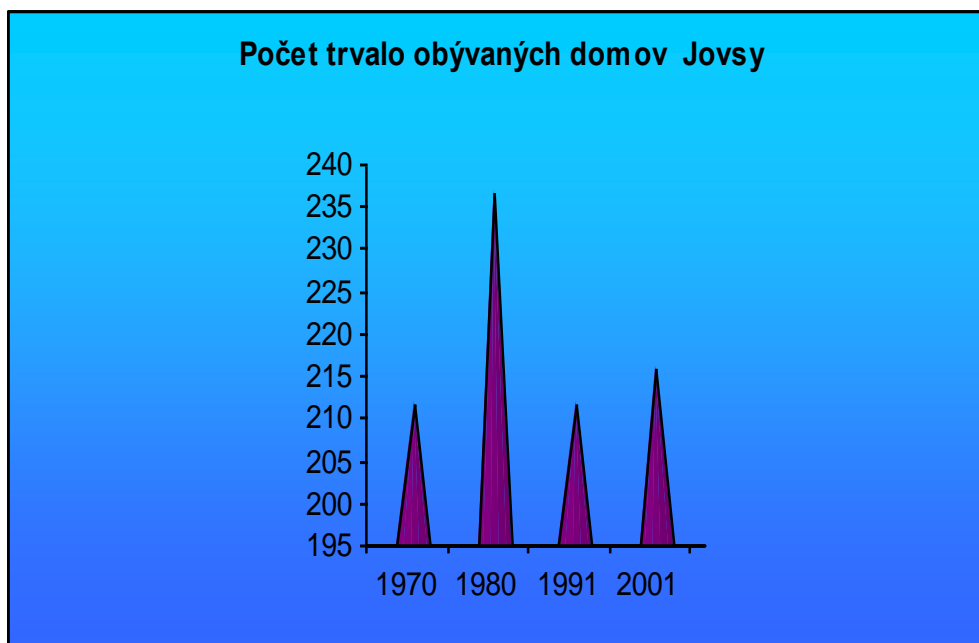

Od roku 2001 po súčasnosť ma každým rokom počet nezamestnaných osôb v obci klesajúcu tendenciu. Samospráva obce má však iba obmedzené možnosti na vytváranie pracovných miest, preto jednou z možností zamestnávania osôb, je v spolupráci s Obvodným úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Michalovciach, zamestnávať obyvateľov v rámci aktivačných prác.

3.4. Domový a bytový fond

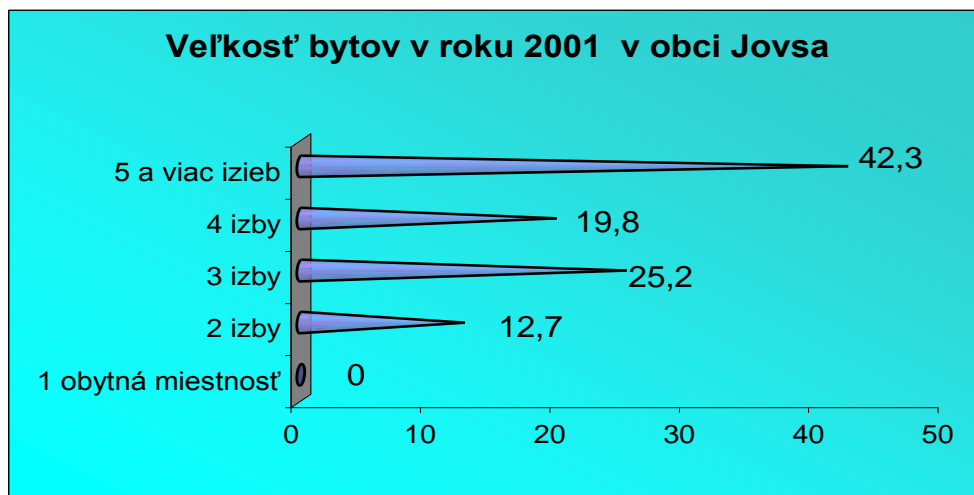
Charakteristiky bývania podľa štatistiky približuje následná tabuľka :

Za sledované obdobie 1970 – 2001 bolo v roku 1980 zdokumentovaných najviac trvalo obývaných domov v obci. Neskôr (ako dôsledok prebiehajúcich zmien v spoločnosti) nastal útlm trvalo obývaných domov, avšak v posledných rokoch útlm stagnoval a v roku 2001 bolo

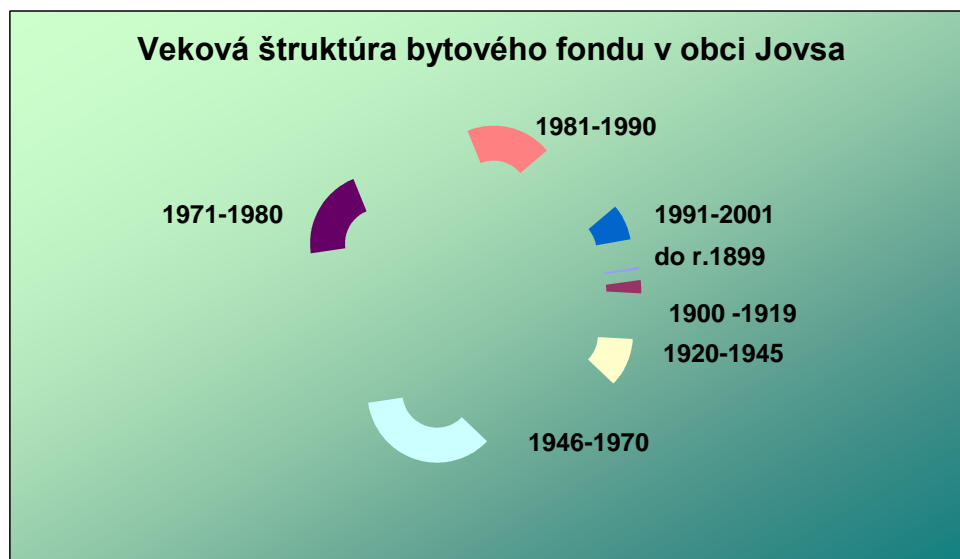
zaznamenané mierne zvýšenie počtu trvalo obývaných domov. V roku 2006 bude realizované nové celoštátne sčítanie v rámci Štatistického úradu SR. V prípade potvrdenia tohto trendu, bola by vytvorená jedna z podmienok ďalšieho rozvoja obce.

3.4.1. Veľkosť bytov v roku 2001

Štruktúra veľkostí bytov v roku 2001 poukazuje na pozitívny údaj, keď najpočetnejšie zastúpenie (42,3%) vo veľkosti bytov je pri kategórii 5 a viac izieb, čo je pravdepodobne nielen dôsledok výstavby v rokoch 1946-1970, kedy boli jednotlivé stavby rodinných domov plánované ako viacgeneračné domy, ale aj súčasný štandard výstavby rodinných domov

3.4.2. Veková štruktúra bytového fondu

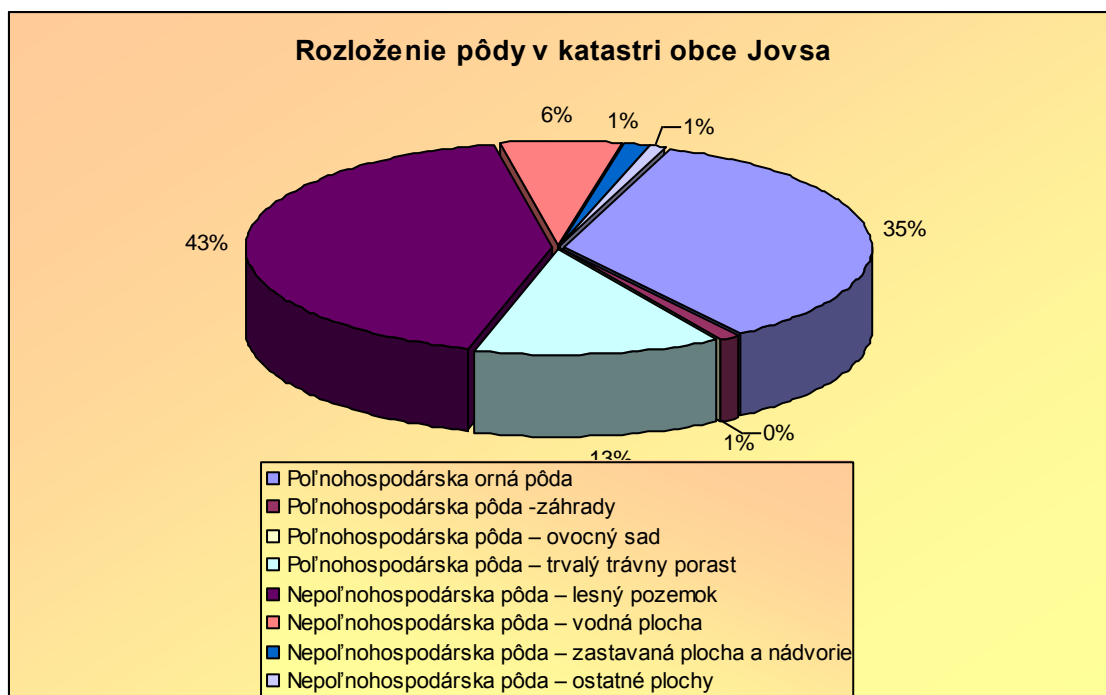

Výstavba v obci je charakteristická prevahou novšej povojnovej zástavby so zastúpením základnej občianskej vybavenosti. Veková štruktúra rodinných domov je uspokojujúca, nakoľko väčšina rodinných domov bola postavená v rokoch 1946 až 1970. V 90-tych rokoch minulého storočia začal útlm vo výstavbe. Je predpoklad, že so zlepšením životnej úrovne obyvateľstva dôjde aj k rozšíreniu individuálnej bytovej výstavby a zvráteniu tohto negatívneho trendu.

3.5. Pôdne podmienky

Pôdne podmienky sú charakterizované lokalizáciou obce na južnom úpätí Vihorlatských vrchov. Najväčšie zastúpenie pôdy zaberajú lesné pozemky a orná pôda čo vyplýva z prechodu krajinného reliéfu z podhorského na nížinný.

Druh pôdy	ha
Poľnohospodárska pôda	1807
Poľnohospodárska orná pôda	1284
Poľnohospodárska pôda -záhrady	46
Poľnohospodárska pôda – ovocný sad	0
Poľnohospodárska pôda – trvalý trávny porast	477
Nepoľnohospodárska pôda	1893
Nepoľnohospodárska pôda – lesný pozemok	1578
Nepoľnohospodárska pôda – vodná plocha	233
Nepoľnohospodárska pôda – zastavaná plocha a nádvorie	54
Nepoľnohospodárska pôda – ostatné plochy	28
Celková výmera obce	3700

3.6. Infraštruktúra a služby

3.6.1. Infraštruktúra

Pošta	áno
Káblová televízia	nie
Verejný vodovod	nie
Verejná kanalizácia	áno
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	áno
Rozvodná sieť plynu	áno
Najbližšia zastávka vlakov – názov	Michalovce
Najbližšia zastávka vlak. – vzdialenosť v km	19

Vzhľadom na situáciu, že obec nemá vybudovaný obecný vodovod, naväzujúca infraštruktúra (cesty, chodníky, parkoviská...) závisí od dokončenia vodovodu. Rovnako je to aj s výstavbou novej materskej školy.

3.6.2. Obchod a služby

Predajňa potravinárskeho tovaru	áno
Predajňa zmiešaného tovaru	áno
Pohostinské odbytové stredisko	áno
Predajňa nepotravinárskeho tovaru	nie
Predajňa pohonných látok	nie
Zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel	nie
Predajňa súčastok a príslušenstva pre motorové vozidlá	nie
Hotel (motel, botel)	nie
Penzión ***až*	nie
Turistická ubytovňa **, *	nie
Chatová osada ***až*	nie
Kemping ****až*	nie
Ostatné hromadné ubytovacie zariadenia	nie
Komerčná poisťovňa	nie
Komerčná banka	nie
Bankomat	nie

V rámci Akčných plánov sú navrhnuté opatrenia, ktorými sa má zvýšiť počet poskytovaných služieb buď obecnou samosprávou resp. v spolupráci s občianskymi združeniami alebo podnikateľskými subjektami .

3.6.3. Verejnoprospešné služby

Lekárne a výdajne liekov	nie
Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých	nie
Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti a dorast	nie
Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga	nie

Aj keď v súčasnosti nie je poskytovaný tento druh služieb, je na obecných samosprávach ponúknuť obecný majetok, resp. v spolupráci s podnikateľským sektorom alebo súkromnými osobami vhodné objekty pre realizáciu uvedených druhov verejnoprospešných služieb, ktoré by využili nielen obyvatelia príslušných obcí ale prípadne aj návštevníci RO Zemplínska Šírava.

3.6.4. Šport

Futbal

V obci už tradične účinkuje miestny futbalový klub dospelých a družstvo dorastencov. V súčasnosti je miestna TJ účastníkom II. triedy. Najväčším úspechom doposiaľ bola účasť v I. triede. Z vybudovanej športovej infraštruktúry je najdôležitejším objektom futbalové ihrisko.

Cykloturistika

Cykloturistická trasa – Okolo Šíravy. Trasa je označená pod číslom 37 a vedie z Michaloviec po štátnej ceste č. 582 do našej obce, v ktorej odbočuje vpravo smerom na Hnojné, avšak po necelom kilometri po opätovnom zabočení vpravo sa cykloturisti dostanú na hrádzu, z ktorej je pekný výhľad na vodnú nádrž Šírava ako aj na panorámu Vihorlatu. Hrádza končí pri obci Lúčky kde sa napojí na štátnu cestu č. 50, ktorá vedie do Michaloviec. Dĺžka okruhu je 34 km, prevýšenie je iba 110 m a trasa je zaradená do kategórie „Rekrea“, čo je kategória pre menej náročných cykloturistov. Je to ideálna trasa pre oboznámenie sa s jazdou na bicykli. Vyžaduje si zvládnutie základných techník jazdy na bicykli a základný fyzický fond cykloturistu. Okruh je možné absolvovať na horskom ale aj cestnom bicykli.

3.6. 5. Školstvo

V súčasnosti v obci sú funkčné Základná škola a Materská škola. Základná škola už funguje vyše 45 rokov. Základnú školu navštevuje 130 žiakov, o ktorých výučbu sa stará 12 učiteľov. Materskú škôlku navštevuje 20 škôlkárov. Keďže materská škola je v starej budove, Obecné zastupiteľstvo rozhodlo o výstavbe novej materskej škôlky.

3.6.6.. Kultúrne zariadenia

V obci je 1 nehnuteľná národná kultúrna pamiatka zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky pod číslom 10263.

Grécko – katolícky kostol Panny Márie Ochrankyne – jednolod'ová neskoroklasicistická stavba z roku 1837.

Okrem spomínaného duchovného stánku je v obci od roku 2003 vybudovaný veľmi dôstojný stánok - Dom smútku a na rozvoj duchovnej kultúry obyvateľom obce slúži aj Obecná knižnica.

3.7. Životné prostredie

3.7.1. Ekologická významnosť územia

Územie katastra obce mimo Národnej prírodnej rezervácie Jovsianska hrabina patrí do 1. stupňa ochrany.

1. stupeň ochrany ako všeobecná ochrana platí na celom území Slovenskej republiky a súhlas organu ochrany krajiny sa vyžaduje na :

- umiestňovanie skládok hnojív a oplocovanie pozemkov mimo sídiel
- likvidáciu terasovitých poľnohospodárskych pozemkov na svahoch a na likvidáciu medzí, v ktorých sa nevyžaduje súhlas organu ochrany prírody
- zasypávanie a odvodňovanie močiarov, jazier a mokradí
- umiestňovanie a rozširovanie záhradkárskych a chatových osád
- leteckú aplikáciu chemických látok a hnojív
- vypaľovanie trávnatých porastov

V Národnej prírodnej rezervácii platí 5 stupeň ochrany

3.7.2. Miera ekologickej stability krajiny

Najčastejšie sa na hodnotenie ekologickej stability krajiny používa koeficient systému ekologickej stability (SES). Na posúdenie miery ekologickej stability krajiny sa používajú metódy, ktoré stabilitu posudzujú podľa kvalitatívnych a kvantitatívnych charakteristík biotechnických prvkov.

SES – stupeň ekologickej stability

Slúži na posúdenie plošného zastúpenia jednotlivých krajinných prvkov podľa ich vplyvu akým pôsobia stabilizujúco alebo destabilizujúco v prírodnom prostredí. Klasifikácia kvantitatívneho hodnotenia krajiny podľa SES je uvedená v tabuľke:

Typ krajiny	SES
Výrazne nestabilizovaná	< 0,50
Nestabilizovaná	0,51 -1,0
Čiastočne nestabilizovaná	1,01 -3,0
Stabilizovaná	3,01 – 4,5
Výrazne stabilizovaná	> 4,50

Výpočet stupňa ekologickej stability bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$SES = \frac{Pop.ESop + Pza.ESza + Ptt.ESst + Ple.ESle + Pvo.ESvo + Pzp.ESzp + Posp.ESosp}{CPkú}$$

$$SES = 3,22$$

SES - stupeň ekologickej stability územia

Pop – plocha ornej pôdy v katastrálnom území	ESop - ekologický stupeň ornej pôdy (0,77)
Pza – plocha záhrad a ovocných sádov	ESza – ekologický stupeň záhrad (3,0)
Ptt - plocha trvalých trávnatých porastov	ESst - ekologický stupeň trvalých trávnatých porastov (4,0)
Ple -plocha lesov	ESle - ekologická stabilita lesov (5,0)
Pvo - plocha vodných plôch	ESvo - ekologický stupeň vodných plôch (4,0)
Pzp -plocha zastavaného územia	ESzp -ekologický stupeň zastavaného územia (1,0)
Posp -ostatná plocha	ESosp - ekolog. stupeň ostatných plôch (0,5)
CPkú - celková plocha katastrálneho územia	

Na základe hore uvedenej klasifikácie je vypočítaná hodnota stupňa ekologickej stability za celé katastrálne územie **3,22**, čo charakterizuje územie ako stabilizované.

Územie bolo výrazne poznamenané ľudskou činnosťou, čím sa pôvodná krajinná štruktúra zmenila. Ekologickú stabilitu katastra zabezpečuje hlavne vysoký podiel lesných pozemkov a trvale trávnatých porastov.

Systém ekologickej stability územia však hodnotí katastrálne územie ako celok, neberie do úvahy, že sa katastrálne územie skladá z dvoch navzájom odlišných celkov extravilánu a intravilánu. V koeficiente tiež nie je zohľadnená heterogennosť územia extravilánu (parcelácia pozemkov) ornej pôdy, ani vývoj územia, ktorého prírodné procesy sú uzatvorené v rámci povodí.

3.7.3. Chránené územie

V katastri obce Jovsa sa nachádzajú následovné chránené územia:

Jovsianska hrabina – Národná prírodná rezervácia vyhlásená v roku 1953, spresnená v roku 1986 s rozlohou 258 ha z dôvodu ochrany dubohrabiny na južných svahoch Vihorlatu s masovým výskytom chránených (bleduľa jarná) a iných zriedkavých druhov rastlín. NPR je zriadená na vedecké a osvetovo-výchovné účely. Najvýznamnejšia vegetácia je tu skoro na jar.

Vihorlat – Národná prírodná rezervácia vyhlásená v roku 1986 na rozlohe 51 ha v katastrálnych územiach obcí Jovsa a Kamienska kvôli ochrane prirodzených lesných a nelesných spoločenstiev a s výskytom teplomilných a významných horských druhov rastlín. Okolo vulkanického centra sú koncentricky rozmiestnené produkty efúziívno-exploozívneho komplexu, striedajúce sa plochy andezitových láv a pyroklastík.

Zemplínska Šírava – Chránený areál vyhlásený v roku 1968, novelizovaný v roku 1983 s rozlohou 622 ha na katastrálnych územiach obcí Jovsa, Kusín, Hnojné, Klokočov, Kaluža, Vinné, Lúčky, Zalužice a Stráňany. Dôvodom na vyhlásenie CHA bola ochrana významnej migračnej lokality (jarného a jesenného ťahu) vodného a pri vode žijúceho vtáctva

a hniezdičov na východnom Slovensku na vedeckovýskumné a náučné ciele. Na území chráneného areálu platí 4.stupeň ochrany.

Vihorlat – Chránené vtáacie územie - je to nový typ kategórie chráneného územia na Slovensku. Zahŕňa biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov za účelom zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania. CHVÚ Vihorlat je navrhované Ministerstvom životného prostredia SR na rozlohe 53 944 ha a zahŕňa prakticky celú rozlohu Vihorlatských vrchov. Hranica CHVÚ Vihorlat je vedená následovným smerom. Na východnej strane obce odbočuje hranica severným smerom, pričom obchádza miestne ihrisko, lesnú škôlku a pokračuje po okraji lesa obchádzajúc intravilán obce smerom na západ. Na západnej strane obce Jovsa opäť vychádza na štátnu cestu v blízkosti ④①②③④⑤⑥⑦ pily. Ďalej pokračuje po štátnej ceste smerom na západ až po východný okraj intravilánu obce Kusín.

3.7.4. Odpady

Tuhý komunálny odpad – v súčasnosti je odpad v obci plne triedený a organizovaný profesionálnou firmou FURA Košice. Odpad bol najprv odvázaný na skládku do Košíc, no v súčasnosti je odpad vyvázaný na skládku v katastri obce Husak v Sobraneckom okrese. Hoci je v obci zrušená skládka komunálneho odpadu, obec má podanú žiadosť na Ministerstve životného prostredia v rámci Envirofonde na rekultiváciu skládky TKO v hodnote 9,5 mil. Sk

Kvapalné odpady – v roku 2004 bola ukončená výstavba odkanalizovania celej obce, ktorá začala v roku 1989. Do spoločnej čističky odpadných vôd sú zvedené odpadné kanalizácie z obcí Jovsa, Kusín a Poruba pod Vihorlatom.

3.8. Rozvoj služieb a podnikania

Podľa aktuálnych záznamov z roku 2006 sú evidované v Obchodnom a Živnostenskom registri v obci Jovsa fungujúce 3 právnické subjekty a 26 živnostníkov, z ktorých však 9 ukončilo svoju činnosť.

Celkový počet podnikateľských subjektov registrovaných v Obchodnom registri	3
Celkový počet živnostníkov registrovaných v Živnostenskom registri	26
Počet živnostníkov s aktívnou činnosťou	17
Počet živnostníkov s pozastavenou činnosťou	0
Počet živnostníkov s ukončenou činnosťou	9

4. SWOT analýza

Infraštruktúra a občianska vybavenosť

Silné stránky	Slabé stránky
Dopravná dostupnosť	Nekvalitný povrch miestnych komunikácií
Vybudované inžinierske siete	Neobývané rodinné domy
Dobudované najvýznamnejšie objekty občianskej vybavenosti	Nevyhovujúci technický stav školských budov
	Nedokončená sieť chodníkov
	Chýbajúce vybudované parkoviská pred významnými objektami
Príležitosti	Ohrozenia
Priorita rozvoja – dobudovanie základnej infraštruktúry	Nedostatok financií z obecného rozpočtu
Záujem mestského obyvateľstva o bývanie v rodinných domoch na vidieku v blízkosti miest (Michalovce a Sobrance)	Zvyšujúce sa ceny nehnuteľnosti
Možnosť využívania neobývaných domov na chalupárenie	Zvyšujúce sa ceny stavebných materiálov
Záujem o využitie prázdnych budov v obecnom vlastníctve na poskytovanie verejno-prospešných služieb rôzneho zamerania	

Životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
Dokončená obecná kanalizácia	Divoké skládky odpadu
100 % plynifikácie obce	Nedostatok oddychových zón
Podpora štátu z Enviromentu resp. zo zdrojov Európskej únie	Chýbajúce chodníky k oddychovým miestam
Bezprostredná blízkosť horského prostredia	Nedostatočné právne povedomie občanov
Existujúce rybníky	
Komplexne triedený separovaný odpad	
Príležitosti	Ohrozenia
Vybudovanie obecného vodovodu	Nedostatok financií
Rekultivácia obecnej skládky odpadov spolufinancovanej z EF	Nepripravené technické projekty na enviromentálnu infraštruktúru
Využitie oblasti pri rybníkoch na relaxačnú a oddychovú zónu	
Vybudovanie oddychovej zóny pri minerálnom prameni	
Vhodné podmienky pre rozvoj ekologického poľnohospodárstva	
Zmena vykurovania obecných budov alternatívnym zdrojom - biomasou	
Estetizácia obce – výsadba okrasnej zelene	

Podnikanie a služby

Silné stránky	Slabé stránky
Územie obce zahrnuté do subregiónov Michaloviec a Sobrance patriacich do pólov rozvoja územia KSK	Nedostatočná informovanosť potenciálnych podnikateľov o obci ako miesta pre podnikanie
Existujúce podnikateľské subjekty v obci	Malé skúsenosti obyvateľov obce s podnikaním
Potenciálne lacná pracovná sila	Nízke právne povedomie občanov
Vlastníctvo pôdy ako výrobný prostriedok	Nízka kúpyschopnosť občanov v dôsledku vysokej miery nezamestnanosti
Existujúce nebytové priestory v obci	Nedostatok pracovných príležitostí v obci
	Málo kvalifikovaná pracovná sila
Príležitosti	Ohrozenia
Príchod nových investorov do okresov Michalovce a Sobrance	Vzťah ľudí k podnikaniu
Zlepšenie legislatívnych podmienok pre MSP	Nedostatok skúsenosti v podnikaní v CR
Zvyšovanie počtu podnikateľských subjektov	Znížené poskytovanie financií z fondov EÚ v rokoch 2007-2013 pre podnikateľské subjekty
Využitie drevnej suroviny ako potenciál pre rozvoj podnikania	Zmena podmienok poskytovania dotácií z rozpočtu štátu
Vhodná lokalizácia obce pre poskytovanie služieb v cestovnom ruchu	

Kultúra, šport, aktívny oddych

Silné stránky	Slabé stránky
Územie obce patrí do Regiónu s vysokou prioritou pre rozvoj CR v rámci hodnotenia KSK	Slabá propagácia územia
Existujúce objekty rozvoja kultúry	Chýbajúci informačný systém
Existujúca cyklotrasa prechádzajúca obcou	Neúplná webová stránka obce
Fungujúca obecná knižnica	Neprepojenosť webovej stránky obce s portálmi zameranými na CR
Silné postavenie futbalu ako formy organizovaného aktívneho oddychu	
Príležitosti	Ohrozenia
Regionálna spolupráca v oblasti rozvoja kultúry, športu a CR	Konkurencia ostatných obcí z okolia Zemplínskej Širavy
Vybudovanie multimediálnej knižnice	Nedostatok znalých ľudí v danej problematike
Vybudovanie viacúčelového športového ihriska	
Minerálny prameň za obcou	
Propagácia obce – skompletizovaná webová stránka s prelinkovaním na špecializované webové stránky o regióne (www.sirava.sk , www.travelatlas.sk)	

Školstvo a vzdelávanie

Silné stránky	Slabé stránky
Existujúca Základná a Materská škola	Zlý technický stav budov
Dochádzka žiakov z okolitých obcí	Absencia webovskej stránky ZŠ a elektronickej komunikácie
Fungujúca školská jedáleň	
Tradícia existencie školy v obci	
Príležitosti	Ohrozenia
Výstavba novej Materskej školy	Postupné znižovanie počtu detí v dôsledku negatívneho demografického rozvoja
Dobudovanie školskej infraštruktúry	Veľký počet žiadostí na financovanie základnej infraštruktúry v rokoch 2007-2013
Možnosť využitia priestorov školy na vzdelávanie dospelých	
Alternatívne vyučovanie	
Vytvorenie projektu na rekonštrukciu školy v programe základná infraštruktúra	
Využitie školskej jedálne pre potreby starších ľudí	

5. Definovanie kritických oblastí

1. **Infraštruktúra**
2. **Životné prostredie**
3. **Školstvo, vzdelávanie, služby pre občanov**
4. **Kultúra, šport a aktívny oddych**

6. Návrh akčných plánov

Strategický zámer 1: Investície do infraštruktúry a občianskej vybavenosti

Strategický zámer 2: Zlepšenie životného prostredia

Strategický zámer 3. Podpora rozvoja školskej infraštruktúry, vzdelávania a služieb pre občanov

Strategický zámer 4: Podpora rozvoja aktivít v oblasti kultúry, športu a aktívneho oddychu

7. Akčné plány

Zámer	1. Investície do infraštruktúry a občianskej vybavenosti	2. Zlepšenie životného prostredia	3. Podpora rozvoja školskej infraštruktúry, vzdelávania a služieb pre občanov	4. Podpora rozvoja aktivít v oblasti kultúry, športu a aktívneho oddychu
Cieľ	<p>1.1. Verejný rozhlas</p> <p>1.2. Obecný vodovod</p> <p>1.3. Obecné cesty</p> <p>1.4. Verejné osvetlenie</p> <p>1.5. Parkoviská pred významnými objektmi (obecný úrad, kostol, cintorín...)</p> <p>1.6. Obecné chodníky</p> <p>1.7. Autobusové zastávky</p> <p>1.8. Káblová televízia</p> <p>1.9. Prezentáčna miestnosť pre občianske združenia a podnikateľské subjekty</p> <p>1.10. Kultúrny dom</p>	<p>2.1. Divoké skládky v obci</p> <p>2.2. Minerálny prameň v obci (vrt ML 20)</p> <p>2.3. Zelené zóny v centre obce</p> <p>2.4. Obecné kompostovisko</p> <p>2.5. Zóna oddychu pri Jovsianských rybníkoch</p> <p>2.6. Skládka TKO</p>	<p>3.1. Nová Materská škola</p> <p>3.2. Obecné budovy pre poskytovanie zdravotníckych služieb</p> <p>3.3. Stravovanie starších spoluobčanov</p> <p>3.4. Školská infraštruktúra</p> <p>3.5. Multimediálna knižnica</p> <p>3.6. Informačné tabule o obci</p> <p>3.7. Webová stránka Základnej školy</p>	<p>4.1. Tenisové kurty</p> <p>4.2. Telocvičňa</p> <p>4.3. Klub dôchodcov</p> <p>4.4. Klub mladých</p> <p>4.5. Multifunkčné ihrisko pre letné a zimné športy</p> <p>4.6. Webová stránka obce</p> <p>4.7. Infraštruktúra futbalového štadióna</p>

Kritická oblasť 1 – Infraštruktúra

Zámer 1 Investície do infraštruktúry a občianskej vybavenosti

Cieľ 1.1. Verejný rozhlas

Opatrenie	Rekonštrukcia obecného rozhlasu
Zodpovedný	starosta obce
Spolupracujúci	Poslanci OZ
Finančné zdroje	Dotácie z lotérií MF SR

Cieľ 1.2. Obecný vodovod

Opatrenie	Výstavba obecného vodovodu
Zodpovedný	starosta obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	Projekčná organizácia, realizátor stavby
Finančné zdroje	Obecný rozpočet, Envirofond SR, VVaK Košice, OP Životné prostredie-Integrovaná ochrana, racionálne využívanie vôd a protipovodňová ochrana, Opatrenie 1.1. Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou

Cieľ 1.3. Obecné cesty

Opatrenie	Rekonštrukcia ciest vo vlastníctve obce
Zodpovedný	starosta obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	Projekčná firma, realizátor stavby
Finančné zdroje	obecný rozpočet, ROP – Opatrenie 4.1. Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaisťujúcich dopravnú obsluhu regiónu

Cieľ 1.4. Verejné osvetlenie

Opatrenie	Výmena osvetľovacích zdrojov verejných osvetlení za energeticky úspornejšie
Zodpovedný	Starosta obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	Realizačná firma
Finančné zdroje	obecný rozpočet, dotácia MF SR

Cieľ 1.5. Parkoviská pred významnými objektmi

Opatrenie	Výstavba parkovacích plôch pred Obecným úradom, cintorínom, kostolom
Zodpovedný	Starosta obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	Projekčná firma, realizačná firma, občania v rámci aktívnych prác
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Program obnovy dediny, dotácie z Úradu vlády SR, granty neziskových organizácií

Cieľ 1.6. Obecné chodníky

Opatrenie	Vybudovanie siete obecných chodníkov
Zodpovedný	Starosta obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	Projekčná firma, realizátor stavby, občania v rámci aktivačných prác
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Fond sociálneho rozvoja

Cieľ 1.7. Autobusové zastávky

Opatrenie	Rekonštrukcia autobusových zastávok
Zodpovedný	Starosta obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	Projekčná organizácia
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Program obnovy dediny, granty nadácie Ekopolis

Cieľ 1.8. Káblová televízia

Opatrenie	Zavedenie kábrovej televízie v obci
Zodpovedný	Starosta obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	Účastníci výberového konania
Finančné zdroje	obecný rozpočet, individuálne zdroje občanov

Cieľ 1.9. Prezentačná miestnosť pre občianske združenia a podnikateľské subjekty

Opatrenie	Rekonštrukcia interiéru vybraných budov v obecnom vlastníctve pre lepšie prispôsobenie potrebám občanom a organizáciám sídliacim v obci
Zodpovedný	Starosta obce
Spolupracujúci	Profesné organizácie, neziskové organizácie, podnikateľské subjekty
Finančné zdroje	Obecný rozpočet, finančné zdroje jednotlivých organizácií

Cieľ 1.10. Kultúrny dom

Opatrenie	Rekonštrukcia Kultúrneho domu za účelom zlepšenia energetickej úspornosti prevádzky
Zodpovedný	Starosta obce
Spolupracujúci	Projekčná organizácia, realizátor stavby
Finančné zdroje	obecný rozpočet, dotácia MF SR

Kritická oblasť 2 – Životné prostredie

Zámer 2 Zlepšenie životného prostredia

Cieľ 2.1. Divoké skládky v obci

Opatrenie	Likvidácia živelných (nelegálnych) skládok tuhého komunálneho odpadu v obci
Zodpovedný	Starosta obce, poslanci obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	občania obce v rámci aktivačných prác
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Envirofond SR, OP Životné prostredie, Opatrenie 3.5 Odstraňovanie environmentálnych záťaží a uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov

Cieľ 2.2. Minerálny prameň v obci (vrt ML 20)

Opatrenie č.1.	Získanie relevantných informácií o fyzikálno-chemických vlastnostiach minerálnej vody
Opatrenie č. 2.	Spracovanie projekčnej štúdie návrhu oddychovej zóny v okolí minerálneho prameňa
Opatrenie č. 3.	Realizácia projektovej štúdie
Zodpovedný	Starosta obce
Spolupracujúci	projekčná organizácia, realizátor stavby
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Program obnovy dediny, Envirofond, granty nadácie Ekopolis

Cieľ 2.3. Zelené zóny v obci

Opatrenie	Vytvorenie alebo úprava „zelených zón“ v centre obce (parková zeleň, okrasné dreviny, kvetinová výzdoba)
Zodpovedný	Starosta obce, poslanci obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	Občania obce, projekčná organizácia, SAŽP
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Program obnovy dediny, granty nadácií

Cieľ 2.4. Obecné kompostovisko

Opatrenie	Vybudovanie obecného kompostoviska
Zodpovedný	Starosta obce
Spolupracujúci	SAŽP
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Envirofond SR, OP Životné prostredie, Opatrenie 3.3 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov, granty nadácie Ekopolis

Cieľ 2.5. Zóna oddychu pri Jovsianských rybníkoch

Opatrenie	Spracovanie a realizácia projektu Oddychová zóna pri Jovsianských rybníkoch
Zodpovedný	Starosta obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	SAŽP, Projekčná firma, realizátor stavby
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Envirofond, štrukturálne fondy EÚ

Cieľ 2.6. Skládka tuhého komunálneho odpadu v obci

Opatrenie	Realizácia projektu Skládky tuhého komunálneho odpadu v obci
Zodpovedný	Starosta obce
Spolupracujúci	Realizátor stavby
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Dotácie MŽP SR, OP Životné prostredie, Opatrenie 3.5 Odstraňovanie environmentálnych záťaží a uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov

Kritická oblasť 3 – Školstvo a vzdelávanie, služby pre občanov

<p>Zámer 3 Podpora rozvoja školskej infraštruktúry vzdelávania a služieb pre občanov</p>

Cieľ 3.1. Nová Materská škola v obci

Opatrenie	Realizácia premiestnenia Materskej školy v obci do nových priestorov
Zodpovedný	riaditeľka MŠ, starosta obce
Spolupracujúci	Riaditeľka MŠ
Finančné zdroje	obecný rozpočet, zdroje MŠ SR, ROP Infraštruktúra vzdelávania – Opatrenie 11. Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)

Cieľ 3.2. Obecné budovy pre poskytovanie zdravotníckych služieb

Opatrenie	Výber vhodnej budovy vo vlastníctve obce a následná rekonštrukcia s cieľom poskytovania zdravotníckych služieb pre občanov
Zodpovedný	Starosta obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	Realizačná firma
Finančné zdroje	obecný rozpočet, dotácia MF SR, OP Zdravotníctvo – Opatrenie 1.1. Reštrukturalizácia, rozširovanie a modernizácia zdravotníckych zariadení

Cieľ 3.3. Stravovanie starších spoluobčanov

Opatrenie	Zabezpečiť možnosť poskytovania stravy zo školskej jedálne aj pre starších občanov obce Jovsa, formou stravovania v jedálni resp. roznáškou jedál
Zodpovedný	Starosta obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	Občania v rámci aktivačných prác
Finančné zdroje	obecný rozpočet, financie VUC KSK

Cieľ 3.4. Školská infraštruktúra

Opatrenie	Realizovať úpravy interiéru resp. exteriéru školy s cieľom hospodárnej prevádzky a za účelom skvalitnenia vyučovacieho procesu
Zodpovedný	Riaditeľka ZŠ
Spolupracujúci	Starosta obce
Finančné zdroje	obecný rozpočet, granty MŠ SR, ROP Infraštruktúra vzdelávania, Opatrenie 1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)

Cieľ 3.5. Multimediálna knižnica

Opatrenie	Realizácia projektu vytvorenia Multimediálnej knižnice s rozšírenou ponukou videokaziet, CD,DVD
Zodpovedný	Starosta obce
Spolupracujúci	Riaditeľka ZŠ
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Program obnovy dediny, zdroje MK SR

Cieľ 3.6. Informačné tabule o obci

Opatrenie	Inštalovať informačné tabule o histórii, kultúre, prírodných útvaroch na vhodných miestach s cieľom propagácie obce
Zodpovedný	Starosta obce
Spolupracujúci	Poslanci Obecného zastupiteľstva
Finančné zdroje	obecný rozpočet, Program obnovy dediny, dotácia MF SR

Cieľ 3.7. Webová stránka Základnej školy

Opatrenie	Vytvoriť webovú stránku ZŠ v Jovse s cieľom priblíženia života v škole rodičom a tiež propagácií obce
Zodpovedný	Riaditeľka ZŠ
Spolupracujúci	Starosta obce, webmaster
Finančné zdroje	Obecný rozpočet, zdroje MŠ SR, zdroje MD SR

Kritická oblasť 4 – kultúra, šport a aktívny oddych

Zámer 4 Podpora aktivít v rozvoji kultúry, športu a aktívneho oddychu

Cieľ 4.1. Tenisové kurty

Opatrenie	Realizovať výstavbu tenisových kurtov na obecných pozemkoch
Zodpovedný	Starosta obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	Občania v rámci aktivačných prác
Finančné zdroje	obecný rozpočet, dotácia MF SR, zdroje MS SR

Cieľ 4.2. Telocvičňa

Opatrenie	Vybudovanie telocvične s cieľom skvalitnenia prípravy žiakov v rámci telesnej výchovy a rozšírenie možnosti trávenia voľného času mládeže a ostatných obyvateľov obce
Zodpovedný	Starosta obce, riaditeľka ZŠ
Spolupracujúci	Projekčná organizácia, realizačná firma
Finančné zdroje	Obecný rozpočet, štrukturálne fondy EU, zdroje MS SR

Cieľ 4.3. Klub dôchodcov

Opatrenie	Vytvoriť vhodné podmienky pre zriadenie Klubu dôchodcov v určenej budove vo vlastníctve obce
Zodpovedný	Starosta obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	Zainteresovaní dôchodcovia
Finančné zdroje	Obecný rozpočet, zdroje VUC

Cieľ 4.4. Klub mladých

Opatrenie	Vytvoriť vhodné podmienky pre zriadenie Klubu dôchodcov v určenej budove vo vlastníctve obce
Zodpovedný	Starosta obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	Zainteresovaní mládežníci
Finančné zdroje	Obecný rozpočet, zdroje VUC

Cieľ 4.5. Multifunkčné ihrisko pre letné a zimné športy

Opatrenie	Zrealizovať výstavbu multifunkčného ihriska pre letné (basketbal, volejbal, minifutbal, nohejbal, hádzaná) a zimné (hokej, korčuľovanie) športy
Zodpovední	Starosta obce, poslanci OZ
Spolupracujúci	Projekčná a dodávateľské firmy, občania v aktivačných prácach
Finančné zdroje	Obecný rozpočet, Program obnovy dediny, granty MS SR, granty nadácií

Cieľ 4.6. Webová stránka obce

Opatrenie	Dobudovanie podstránok webovej stránky obce (história, kultúra, oznamy Obecného úradu, VZN...) a prepojenie stránky so servermi propagujúce Zemplínsku Širavu resp. Zemplín (www.sirava.sk,...)
Zodpovedný	Starosta obce
Spolupracujúci	webmaster
Finančné zdroje	Obecný rozpočet

Cieľ 4.7. Infraštruktúra futbalového štadióna

Opatrenie	Realizovať úpravy interiéru futbalového štadióna s cieľom lepšej regenerácie športovcov
Zodpovedný	Vedúci TJ
Spolupracujúci	Poslanci OZ
Finančné zdroje	Obecný rozpočet, zdroje TJ, Zdroje MS SR

8. Časový harmonogram realizácie PHSR obce Jovsa

Pre lepšiu kontrolu je časový harmonogram plnenia jednotlivých opatrení znázornený v grafickej forme

Strategický zámer	Cieľ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1.	1.1.	■								
	1.2.		■	■						
	1.3.			■	■					
	1.4.	■								
	1.5.				■					
	1.6.							■		
	1.7.			■						
	1.8.								■	
	1.9.	■								
	1.10.	■								
2.	2.1.		■							
	2.2.			■						
	2.3.		■							
	2.4.				■					
	2.5.							■		
3.	3.1.		■	■						
	3.2.				■					
	3.3.	■								
	3.4.		■							
	3.5.						■			
	3.6.	■								
	3.7.	■								
4.	4.1.					■				
	4.2.									■
	4.3.		■							
	4.4.		■							
	4.5.									■
	4.6.	■								
	4.7.	■								

9. Monitoring a hodnotenie

Na zhodnotenie realizačnej etapy jednotlivých cieľov Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je potrebné si zvoliť prehľadný systém kontroly jednotlivých opatrení.

Na základe skúseností jednotlivých obecných samospráv s hodnotením PHSR sa osvedčila uvedená kontrola koncom roka pri záverečnom zasadaní Obecného zastupiteľstva koncom roka, pričom má byť zabezpečená minimálne 50 % účasť poslancov OZ.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je dynamický dokument, ktorý v prípade závažných zmien resp. pomerov v obci alebo vonkajších pomerov v okrese, resp. regióne môže byť pozmenený, rozšírený alebo redukovaný, avšak so zachovaním definovanej vízie, resp. strategických zámerov obce.

10. Vyhodnotenie dotazníka k PHSR obce Jovsa do roku 2016

1. Infraštruktúra

Priemerné poradie	Opatrenie
2,85	Rekonštrukcia ciest v obci
2,95	Vybudovanie vodovodnej siete
3,85	Výstavba novej materskej škôlky
3,90	Rekonštrukcia verejného osvetlenia
5,90	Vybudovanie parkovísk pre významnými objektmi (obecný úrad, kultúrny dom, kostol,...)
6,64	Dobudovanie obecných chodníkov
6,92	Rekonštrukcia školskej infraštruktúry
7,33	Rekonštrukcia autobusových zastávok
8,13	Rekonštrukcia Kultúrneho domu

2. Komunikácia s občanmi a služby pre nich

Priemerné poradie	Opatrenie
2,18	Rekonštrukcia verejného rozhlasu
2,82	Vyčlenenie nevyužitých obecných budov na poskytovanie zdravotníckych služieb resp. prevádzkovanie lekárne
3,82	Zabezpečenie poskytovania stravy pre starších spoluobčanov
4,46	Inštalácia informačných tabúľ o obci
6,49	Káblová televízia
6,85	Rekonštrukcia webovskej stránky obce
7,69	Poštová novinová služba - stánok

3. Životné prostredie

Priemerné poradie	Opatrenie
2,13	Odstránenie divokých skládok
2,75	Rekonštrukcia okolia minerálneho prameňa nad obcou (vrt ML 20) na zónu oddychu
2,85	Vybudovanie okrasných zón v centre obce (parková zeleň, okrasné dreviny, kvetinová výzdoba, záhradná architektúra – lavičky, altánky)
4,74	Zriadenie verejného kompostoviska
4,77	Vytvorenie zón oddychu pri Jovsianských rybníkoch vhodných aj pre rodiny s deťmi
5,21	Separácia tuhého (železného, plastového, papiera, skla) odpadu

4. Šport

Priemerné poradie	Opatrenie
2,10	Výstavba tenisových kurtov
2,13	Výstavba telocvične
2,97	Vybudovanie multifunkčného ihriska pre letné a zimné športy
3,10	Rekonštrukcia infraštruktúry futbalového štadióna

5. Kultúra

Priemerné poradie	Opatrenie
2,28	Vytvorenie Klubu dôchodcov
2,90	Vybudovanie Klubu mladých
4,59	Audiovizuálna knižnica (so zvukovými a audiovizuálnymi nosičmi)
5,49	Vytvorenie tradície stretnutia rodákov obce
6,18	Zriadenie prezentačnej miestnosti pre miestnych podnikateľov, profesné spolky a neziskové združenia
6,26	Zriadenie Obecného múzea ľudových tradícií
6,62	Vytvorenie izby známych rodákov

